

Författare: Per Østergaard

Vad handlar boken om?

Leo är på väg till hagen på sin fyrhjuling, för att hälsa på de fem kalvarna. Men när han kommer fram ser han att det bara är fyra kalvar. Var är kalven Ina som Leo har fått av sin pappa? Leo letar och kallar på Ina. Till sist hittar han henne i en grop utanför det söndriga staketet. Leo ringer sin pappa som kommer med sin traktor, men han kan inte få upp Ina...

Centralt innehåll och förmågor som tränas enligt Lgr 11:

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (Sv åk 1-3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar. (Sv åk 1-3)
- Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter för barn, och hur deras innehåll kan organiseras. (Sv åk 1-3)

Eleverna tränar följande förmågor:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

Centralt innehåll och förmågor som tränas enligt grundsärskolans Lgrs 11:

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (Sv åk 1-6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (Sv åk 1-6)
- Beskrivande och förklarande texter för barn, till exempel faktatexter, och hur deras innehåll kan organiseras. (Sv åk 1-6)

Eleverna tränar följande förmågor:

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

Reflektion - läsförståelse

Detta är ett bra sätt att kontrollera elevernas läsförståelse, koncentration och uppmärksamhet. Kopiera bilderna från boken och dela ut dem, utan inbördes ordning, till alla eleverna. Läs boken högt, samtidigt som eleverna har bilderna framför sig. Efter att du har läst boken, säger du följande till eleverna:

Lägg fram bilden:

1. som visar hur Leo kom till hagen.
2. som visar vad Leo gör när han inte hittar Ina.
3. som visar vad Leo ser när han letar efter Ina.
4. som visar vad Leo gör när han har ringt pappa på mobilen.
5. som visar när Leos pappa kommer.
6. som visar vad Leo gör när pappa har kommit.
7. som visar vad pappa gör när han inte kan dra upp Ina.
8. som visar vad Leo gör när morfar kommer.
9. som visar vad morfar gör när Leo har knutit fast remmarna runt Ina.
10. som visar vad Ina gör när Leo säger att hon ska vara lugn.
11. som visar vad pappa gör när Ina är räddad.
12. som visar vad morfar gör när Ina är räddad.
13. som visar vad morfar gör när han har lagat staketet.
14. som visar vad Leo gör för att hjälpa pappa och morfar.

Om man vill kan man säga påståendena i kronologisk ordning. Man kan också läsa upp dem utan inbördes ordning, och därefter be eleverna att lägga bilderna i kronologisk ordning.

Skriv en faktatext om kon

Träna på att skriva en faktatext tillsammans med eleverna.

Gå först igenom hur en faktatext är uppbyggd, och vilka språkliga drag som finns hos en sådan text.

1. Börja med att titta på vilka ämnesspecifika ord eleverna behöver kunna, för att skriva en faktatext om kon. Exempel på sådana ord är: kalv, spenar, mjölk, komage, gräs mm. Dessa ord kan vara bra att skriva upp på lappar och sätta upp synligt i klassrummet. Ett bra sätt att repetera orden kan vara att ta fram en elev, och hålla ett av orden ovanför huvudet på denna elev. Låt sedan de andra eleverna beskriva ordet (utan att säga själva ordet). Eleven, med ordet ovanför sig, gissar vilket ord det kan vara.
2. Låt sedan eleverna fundera över vad de vill veta mer om kon. Lista elevernas frågor.

När får kon
kalvar?

Hur många
kalvar får kon?

När är det bäst
att mjölka kon?

Vad äter kon?

Hur många
spenar har kon?

Är kon rädd
för något?

Vilka färger
kan en ko ha?

3. Titta tillsammans på hur en faktatext är uppbyggd. Välj en text som är lätt att följa. Dela ut texten, så att alla elever har var sin. Ha även texten uppe på din interaktiva tavla, eller kopiera upp till overhead. Ställ frågor och låt eleverna undersöka sin text. Hur börjar texten? (Den börjar alltid med en inledning där det presenteras vad texten ska handla om.) Vad kommer sedan? Varför är texten indelad i olika stycken? Var i stycket ser man vad det kommer att handla om?
4. Ta reda på information om det djur ni ska skriva om. Läs texter eller se en filmsnutt.

5. Gör en sexfältare tillsammans med eleverna. Välj rubriker som passar till de frågor som har kommit upp i klassen, eller andra rubriker som du tycker är viktiga att få med i faktatexten. Lär eleverna att det är enklast att skriva stödord. Ta med de ämnesspecifika ord som ni har satt upp i klassrummet. Utifrån denna sexfältare skriver ni sedan en gemensam text.

Sexfältare

Vilken sorts djur är det? Klassificering	Hur ser djuret ut? Utseende	Var lever djuret? Hur lever djuret? Bo
Vad äter djuret? Föda	Vilka fiender har djuret? Fiender/faror	Hur förökar sig djuret? Livscykel

6. Nu har ni en bra grund att skriva er faktatext. Skriv texten tillsammans i gruppen/klassen. Tänk högt, och låt eleverna svara på dina funderingar. (T ex hur börjar en faktatext?)

Maskiner på en bondgård

Leo kör en fyrhjuling, hans pappa en traktor, och hans morfar en lastbil med lyftkran. Dela in eleverna i grupper. Låt varje grupp dra en bild på en maskin som finns på en bondgård. De ska sedan ta reda på mer fakta om maskinen som finns på bilden. Redovisa genom att varje grupp gör en plansch.

Vad har maskinen för funktion?

Vad kan en sådan maskin kosta?

Hur underhåller man den?

Hur gjorde man förr, när maskinen inte fanns?

Förslag på maskiner:

- Traktor
- Lastbil
- Fyrhjuling
- Skördetröska
- Såmaskin
- Plog
- Gödselspridare

Leo räddar en kalv

Facit elevmaterial

SIDAN 7

Läsförståelse

Sidan 3-13

1. Hur kommer Leo till hagen?
Han åker på sin fyrhjuling.
2. Hur många kalvar brukar gå i hagen?
Fem
3. Vem saknas i hagen?
Ina
4. Vem är Ina?
En kalv som Leo har fått av sin pappa.
5. Varför är kalvarna inte rädda för fyrhjulingen?
Leo kommer varje dag och hälsar på dem.
6. Vad har hänt med Ina?
Staketet har gått sönder och Ina har trillat ner i en grop.
7. Hur får Leo tag på sin pappa?
Han ringer honom med mobilen.
8. Hur länge känns det som Leo väntar på sin pappa?
I flera timmar.
9. Vad vill Leo att pappa ska göra?
Dra upp Ina med traktorn.
10. Varför ringer pappa till Leos morfar?
Han måste lyfta upp Ina med en lyftkran.

Leo räddar en kalv

Facit elevmaterial

SIDAN 8

Sidan 14-23

1. Hur kunde Ina trilla i gropen?
Två stolpar var sönder i staketet, och när Ina betade gräs och lutade sig mot staketet föll hon i gropen.
2. Vad vill morfar att Leo ska göra med remmarna?
Krypa ner i gropen och lägga dem under Ina.
3. Vad gör Ina när hon hänger högt uppe i luften?
Hon råmar.
4. Var Ina skadad när hon kom ner i hagen?
Hon var inte skadad utan bara kall och våt.
5. Varför ska morfar ge sig av?
Han ska köra lass med sand.

Sidan 24-30

1. Varför kan morfar inte köra iväg med lastbilen?
Han sitter fast.
2. Hur har morfar kunnat fastna?
Marken är våt.
3. Pappa försöker hjälpa morfar. Hur?
Genom att dra upp honom med traktorn.
4. Hur går det för pappa?
Han fastnar också.
5. Vad gör pappa när han tänker?
Han kliar sig i huvudet.
6. Vad gör Leo för att hjälpa pappa och morfar?
Han hämtar sin fyrhjuling och drar sakta upp dem.

Leo räddar en kalv

Facit elevmaterial

SIDAN 9

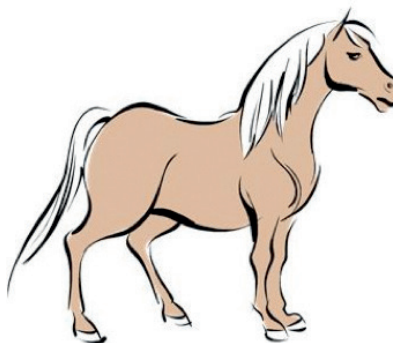

Vad kan du om djuren?

Djurens läten

Dra streck mellan djuret och dess läte.

Kon	gnäggar
Hästen	jamar
Grisen	råmar
Fåret	skäller
Hunden	gal
Katten	grymtar
Tuppen	bräker

Leo räddar en kalv

Facit elevmaterial

SIDAN 10

Djurens ungar

Dra streck mellan djuret och hennes ungar.

Kon	valp
Hästen	lamm
Grisen	kalv
Fåret	kattunge
Hunden	kyckling
Katten	föl
Hönan	kulting

